

بررسی اندیشه‌های دینی در عصر استیلای مغولان الهام معتمدی‌نیا

کارشناس ارشد تاریخ گرایش ایران دوره اسلامی

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی اندیشه‌های دینی در عصر استیلای مغولان می‌باشد. پرسشی که در این پژوهش به عنوان پرسش اصلی تحقیق مورد توجه قرار گرفت این بود که اندیشه‌های دینی در عصر استیلای مغولان چگونه بوده است؟ انگاره‌های فکری و عقیدتی مغولان از زمانی که در تاریخ آسیا به عنوان فاتحان بزرگ امپراتوری‌های متمدن خودنمایی کردند تا امروز مورد مذاقه مورخان، دین‌شناسان و محققان قرار گرفته و در این زمینه، گام‌های بلندی برداشته شده است. عقاید و اعمال مذهبی مغولان در مقوله‌ای قرار می‌گیرد که «شمنیسم» نامیده می‌شود. تعیین دقیق این مطلب که این مسلک در قرن هفتم هجری چگونه بوده است، به آسانی میسر نیست، زیرا در دوران معاصر، شرح نظام یافته‌ای از آن در دست نیست و اطلاعات اخیر در باب عقاید مغولان در سرزمین مغولستان قبل از آشنایی آنها با ادیان و اعتقادات مردم دیگر سرزمین‌ها، تا حدود بسیار زیادی با آنچه در آن روزگار رایج بوده متفاوت است. در این زمینه مهمترین منابع موجود، تاریخ سری مغولان و جامع‌التواریخ می‌باشد. مشکل از آنجا ناشی می‌شود که به نظر می‌رسد عقاید مذهبی، در میان مغولان چندان ریشه‌دار نبوده است، به همین دلیل، آنان مقاومت را کنار گذاشته و در بخش‌های مختلف امپراتوری خود، دین پیشرفته‌تری را از اتباع مغلوب خود می‌پذیرند. **واژگان کلیدی:** اندیشه‌های دینی، مغولان، شمنیسم